

Meie 18.01.2022

Eesti Vabariigi Valitsusele

Eesti Vabariigi Riigikogule

Eesti Vabariigi Presidendile

Avalik kiri elektrihinna tõusust ja akadeemilistest töötajatest

Viimastel kuudel toimunud elektrihinna tõus on valusalt mõjunud kõikide inimeste ja perede sissetulekule.. Pikemas perspektiivis pole see vastuvõetav ilma sissetulekute samaväärse kasvuta ei üksikisiku- ega teeninduse ja tootmise tasandil.

Nii Elektrilevi kui valitsus on tõdenud, et hinnatõus on seaduspärane ja tingitud energiakandjate hinnatõusust. Pinged suhetes Venemaaga ei anna alust gaasi ja nafta hindade languseks. Meil endal oleks küll võimalik elektrit toota – kuid märkimisväärse saastetasuga arvestades. Tegelikult tuleb tõdeda, et oleme elanud üle jõu – andes riigi tasemel välja lubadusi, mida meie riigi kodanikud ei suuda kanda.

Eesti kõrgkoolide, teadus- ja arendusasutuste ametiliitude ühendus UNIVERSITAS koos teiste haridusala töötajaid ja üliõpilasi ühendavate organisatsioonidega on eelmise aasta aprillis alla kirjutanud Haridusleppe, mis oleks liikumine haridussüsteemi jätkusuutlikkuse suunas. Valitsus ei ole oluliseks pidanud Haridusleppete tähelepanu pööramist. 2014 ja 2015 olid kõrghariduskulud tasemel 1.4% SKPst. Rektorite Nõukogu arvutuste kohaselt olid kõrghariduskulud langenud 2019 tasemeni 1.1% SKP-st. Kuna Eesti riigi poolne kõrghariduse finantseerimise kasv on viimastel aastatel umbes poole väiksem kui SKP kasv, siis on järjekindlalt vähenenud ka osakaal SKP-st. Sama vähenemise tendents on teadaolevalt ka riigi eelarve strateegias eesseisvateks aastateks, jõudes seega veel tunduvalt halvema osakaaluni SKP-st kui praegu. Olukord, kus jätkub elukalliduse tõus ilma kõrghariduse finantseerimise viimiseta isegi samale 1.4% SKP tasemele kui see oli aastal 2015, rääkimata Haridusleppesse kirjutatud "märgatavast" tõusust 1.5%-ni, jätab õppejõule kaks teed – lootusetu vaesustumise või lahkumise haridussüsteemist.

Valitsuse ja riigi kohus on leida olukorrale kiire lahendus. Kui Eesti riigi valitsus ei leia võimalust kiireks olukorra lahenduseks, oleks olemasoleval valitsusel aus tagasi astuda. Nendele poliitilistele jõududele, kellel on ideed, kuidas energiahinna kriisist väljuda, tuleb anda võimalus moodustada uus valitsus. Akadeemiliste töötajate lootus on, et energiahinna kriisi lahendamise käigus jätkub valitsusel tähelepanu ka kõrghariduse languse peatamiseks.

Ants Koel,
UNIVERSITASE juhatuse esimees
+372 511 5856
Ants.Koel@eesti.ee

Ruth Tammeorg
Tartu Ülikooli Ametiühingu juhatuse esimees
+372 517 0423
Ruth.Tammeorg@ut.ee